ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola u sv. Štěpána, Praha 2, Štěpánská 8

Štěpánská 8, 120 00 Praha 2

Identifikátor školy: 600 035 671

Termín konání orientační inspekce: 18. - 21. února 2003

Č. j.	010 0104/03-7200
Signatura	oa2cw107

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Zřizovatelem školy je Městská část Praha 2, nám. Míru 20/600, 12039 Praha 2. Příslušným orgánem státní správy je Magistrát hlavního města Prahy, odbor školství (Novodvorská 1010/14, 142 00 Praha 4).

Škola je příspěvkovou organizací, kromě úplné základní školy sdružuje školní družinu a školní klub a školní jídelnu. Dle zahajovacích výkazů nepřesahují počty žáků školy ve všech jejich součástech maximální povolenou kapacitu uvedenou v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. V 1. - 9. ročníku realizuje vzdělávací program Obecná škola. V letošním školním roce vzdělává celkem 247 žáků ve 12 třídách.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně - technických podmínek v základní škole vzhledem ke sledovaným předmětům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, v základní škole v matematice a v předmětech vybraných z přírodovědné a výchovné složky vzdělávání
- dodržování obecně závazných právních předpisů ve školství

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Přehled personálních podmínek ve sledovaných předmětech dle vyhlášky MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců

Název předmětu	Počet učitelů				
	OPZ	OZ	PZ	N	Σ
Matematika	3			1	4
Fyzika				1	1
Chemie	1				1
Přírodověda	2				2
Přírodopis	1				1
Hudební výchova	1		1	1	3
Rodinná výchova			3		3
Pěstitelská výchova			1		1

OPZ - odborná a pedagogická způsobilost, OZ - odborná způsobilost, PZ - pedagogická způsobilost, N - bez odborné a pedagogické způsobilosti

Matematiku na 1. stupni vyučují třídní učitelky. Na 2. stupni vzdělávání realizují dva pedagogové, z nichž jeden podmínky způsobilosti nesplňuje, další má plnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Hudební výchovu na 1. stupni zajišťují převážně učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výjimkou je pouze jedna, která uvedené způsobilosti

nemá. Na 2. stupni vyučuje všechny třídy jeden učitel, který splňuje pouze podmínku pedagogické způsobilosti. Přírodovědu, přírodopis a chemii vyučují pedagožky s požadovanou výchovy a navazujícího předmětu pěstitelská výchova mají odbornost pro výuku jiných předmětů. Sledování vyučování ukázalo, že určujícími faktory kvality výuky není pouze příslušná odborná a pedagogická způsobilost, ale zejména schopnost vyučování správně plánovat, volit vhodné vyučovací metody a formy, schopnost efektivně a kultivovaně komunikovat se žáky a podporovat jejich vlastní aktivitu. Ve sledované výuce je využití odbornosti, osobních dispozic i schopností učitelů při stanovení jejich pracovních úvazků vzhledem k aktuálním personálním možnostem promyšlené.

Ředitel školy je zkušeným řídícím pracovníkem, školu vede od roku 1992. Jeho vedení se vyznačuje velmi demokratickým, tolerantním přístupem. Má jednu zástupkyni, s tou se podílí na všech složkách řízení, včetně zajišťování výchovného poradenství a koordinace protidrogové prevence. Organizaci výchovy a vzdělávání i provozu upravuje organizačním řádem, který pouze rámcově vymezuje kompetence pracovníků. Práce školy v daném školním roce vychází z interního dokumentu nazvaného „Plán rozvoje ZŠ u svatého Štěpána“, rozšířený o plán rozvoje školní družiny a klubu. Tyto dokumenty dokládají, že vedení školy se hodně zaměřuje na estetickou výchovu, ke které směřuje řada uskutečněných i plánovaných aktivit (např. nástěnky na chodbách, květinová výzdoba, světelná galerie, organizování výstav umělců ve výstavní místnosti, prezentace keramických výrobků, práce výtvarného kroužku, výstavky výrobků žáků, účast žáků v recitační soutěži „Pražské vajíčko“). Školní řád platný v letošním školním roce stanoví povinnosti žáků, jejich práva neuvádí.

Organizace vyučování neodpovídá ve všech částech obecné závazným předpisům. Porušení se týká organizace přestávek a překročení povoleného maximálního počtu vyučovacích hodin v jednom dni v některých třídách vyššího stupně. Polední přestávka a přestávky mezi osmou a devátou a devátou a desátou vyučovací hodinou jsou kráceny o pět minut. Rozvrh hodin proto nesplňuje kritéria školní psychohygieny. Menší rezervy jsou v organizaci využívání pracoven, hlavně odborné pracovny pro chemii a fyziku. Fyzika se v ní nevyučuje, protože již několik let nefunguje rozvod elektrického proudu..

Kontrolní činnost nevychází z plánu, vzhledem k velikosti školy a dobrým mezilidským vztahům je prováděna převážně neformálním způsobem. Pouze kontrola pedagogické dokumentace je doložitelná. Ředitel školy přesto zná kvality jednotlivých členů učitelského sboru, což ukázala společná hospitace a její rozbor. Vedení školy sleduje více výsledky výchovně vzdělávacího procesu než jeho průběh a užití moderních metod a forem práce. Hospitace v hodinách se uskutečňují jen u nových učitelů a v prvním třídách. Průběh vyučování proto nemůže být celkově analyzován a využíván vedením v další práci.

Rada školy je funkčním orgánem, což se ukazuje hlavně její angažovaností v jednáních se zřizovatelem.

Ze záznamů pedagogické rady není pro jejich stručnosti zřejmé, jak plní funkci poradního orgánu ředitele. Zabývají se především organizačními záležitostmi, zaznamenávají výsledky výchovy a vzdělávání žáků, ale nedokládají soustavnou a plánovitou sebeevaluaci školy a jen málo zmiňují pedagogickou problematiku. Jednání nejsou doložena prezencí, ani z nich neplynou žádná opatření, s výjimkou hodnocení žáků. Zjištěným pozitivem hodnocení jsou časté pochvaly žáků.

Metodické orgány nejsou ustaveny. Jednotliví učitelé se v různé kvalitě starají o výběr učebnic, sešitů, vhodných kulturních a výukových programů, soutěží a doplňování pomůcek. Sjednocování hledisek hodnocení a klasifikace žáků je zajištěno podrobným vnitřním klasifikačním řádem, který byl projednán a schválen pedagogickými pracovníky v roce 1997. Žáci a jejich rodiče s ním jsou seznámeni, řád je vytištěn v žákovských knížkách.

Učitelé podle vlastního uvážení zpracovali časově-tematické plány, avšak převážně zcela formálně a v takové podobě, že pro vyučování ani pro kontrolu vedením školy nemají praktický význam. Není z nich patrná vzájemná metodická spolupráce a koordinace. Významnější jsou pouze v předmětech, kde osnovy zvoleného vzdělávacího programu nejsou členěny do ročníků, nebo kde dochází k přesunu tematických celků. Z plánů není patrné zařazení témat o chování obyvatelstva za mimořádných situací.

Oblast výchovného poradenství je v pracovní náplni zástupkyně ředitele, která měla po dobu inspekce dovolenou. Z dokumentace předložené ředitelem vyplývá, že škola pravidelně spolupracuje s určeným psychologem z Pedagogicko-psychologické poradny Prahy 2. Pro dvě integrované děti (s dysortografií) jsou vypracované individuální vzdělávací plány, se kterými jsou vyučující prokazatelně seznámeni. Jejich zaměření je ale pouze pro práci v českém jazyce. Vhodné pomůcky jsou k dispozici včetně počítačového programu *DysCom*. Výchovná poradkyně vede podrobně dokumentaci o žácích, poskytuje informace i případnou metodickou pomoc žákům, rodičům i učitelům. Její další činnost je zaměřená na profesní orientaci žáků. Zajišťuje provádění profi testů, rodiče včas informuje na třídních schůzkách a informačním dopisem o dalších možnostech vzdělávání.

Informační systém využívá tradiční postupy. Výroční zpráva poskytuje stručné informace o činnosti školy v uplynulém školním roce. Komunikaci mezi vedením školy a žáky zprostředkovávají většinou třídní učitelé, školní rozhlas není zapojen. K informovanosti učitelů slouží obvyklé mechanismy: osobní kontakty, pedagogické rady, nástěnky ve sborovně. O prospěchu a chování dětí jsou rodiče informováni prostřednictvím žákovských knížek, které obsahují četná klasifikační i další hodnocení a většinou také konkrétní zápisy. Negativem je poměrně častá absence známek z předmětů výchovného charakteru (rodinná výchova, tělesná výchova). Kromě třídních schůzek mohou rodiče využívat konzultací s jednotlivými učiteli a s výchovnou poradkyní. V průběhu klasifikačních období (1. a 3. čtvrtletí) předkládá škola rodičům písemnou informaci o stavu prospěchu a chování žáků. (nezahrnuje výchovné předměty). Kladem žákovských knížek je jejich doplnění o školní řád a stručný přehled organizace školního roku. Před zápisem do 1. tříd organizuje škola Den otevřených dveří, spolupracuje s mateřskými školami - Viničná, Washingtonova a Na Rybníčku. Poskytování informací je v souladu se zákonem o svobodném přístupu k informacím..

Vzdělávání učitelů se v současnosti soustředilo na ovládnutí informačních technologií (většinou základního stupně), jen ojediněle na jiné oblasti.

Personální podmínky jsou průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola sídlí ve výstavné historické budově, její prostory odpovídají kapacitě žáků. Jsou celkově na dobré užitné a estetické úrovni. Všechny kmenové učebny jsou dostatečně prostorné, většinou vybavené moderním žákovským nábytkem. Je v nich umístěna moderní didaktická technika (např. snímací kamery, videa, zpětné projektory), kterou jsou vybaveny i některé kmenové učebny.

Pro výuku matematiky mají vyučující k dispozici standardní množství pomůcek: zpětný projektor, fólie, rýsovací potřeby, sbírky úloh, odbornou literaturu, demonstrační i žákovské modely geometrických těles atp. Většina pomůcek je umístěna v kabinetu, ve kterém jsou zároveň i pomůcky pro fyziku. Vzdělávání v matematice probíhá většinou v kmenových

třídách, které neobsahují podněty k předmětu. Výjimečně, v případě možnosti využít vhodný matematický software, se vyučování realizuje v počítačové pracovně.

Pro výuku chemie slouží samostatná učebna s laboratorním nábytkem, rozvodem plynu a vody a špičkovou didaktickou technikou. Slouží rovněž výuce přírodopisu. Tomu, aby zde mohla být kvalitně vyučována i fyzika, brání nefunkčnost rozvodu elektrického proudu. Výuka fyziky je proto v běžné učebně poblíž kabinetu chemie. Vybavení příslušných kabinetů pomůckami je kvalitní, ty odpovídají požadavkům učebních osnov. Přínosem k modernizaci materiálního vybavení jsou počítačové výukové programy. Jejich užití probíhá v nové počítačové pracovně formou samostatné žákovské práce.

K výuce hudební výchovy slouží téměř vždy odborná učebna, její výzdoba a vybavení je funkční. Je zde pianino, kvalitní hifi věž (včetně gramofonu), část pomůcek z kabinetní sbírky a video propojené na čtyři obrazovky. Jeho funkčnost je podpořena možností zatemnění učebny. Pouze výjimečně probíhá výuka v jedné z kmenových tříd, ve které je pianino a poslech hudebních ukázek je zajištěn pomocí přenosného přehrávače. Kabinet je umístěný v samostatné místnosti, obsahuje orffovský instrumentář, dva přenosné klávesové nástroje, kytaru, zobcové flétny, bubínky a zvonkohry. K dispozici jsou také magnetické žákovské tabulky, rytmické kostky, zpěvníky „Já, písnička“, odborná literatura a obrazové materiály, gramofonové desky, magnetofonové nahrávky a řada kompaktních disků.

Vybavení na výuku rodinné výchovy a návazného předmětu pracovní činnosti je základní. Výuka probíhá v běžných třídách, v případě pracovní výchovy i na chodbách, kde jsou umístěny okrasné rostliny. Drobné pracovní nářadí je v kabinetě výchovného poradenství.

Používané učebnice nejsou většinou v jednotných řadách. Pro výuku přírodopisu se užívá učebnice odpovídající osnovám pouze v šestém ročníku, v ostatních třídách mají žáci učebnice určené pro jiné vzdělávací programy. Pro výuku rodinné výchovy nemají žáci učebnici, rovněž na výuku fyziky v devátém ročníku. Chybějící učebnice jsou nahrazovány materiály připravovanými učiteli a různými příručkami a tabulkami. Nové učebnice hudební výchovy mají k dispozici pouze žáci 1. – 2. ročníku, starší učebnice užívají žáci 3. - 5. ročníku. Vhodným doplňkem učebnic na 1. stupni je publikace *My pozor dáme a poslouchámе* z nakladatelství Scientia. Ve vyšších ročnících učebnice nemají. Tento nedostatek je částečně nahrazován namnoženými písňovými texty.

Vybavení učebními pomůckami je nevyrovnané, v oblasti didaktické techniky výborné, ale ve vybavení učebnicemi jsou značné nedostatky. Celkově umožňuje realizovat požadavky schválených učebních osnov .

Materiálně- technické podmínky školy jsou průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ

Realizace vzdělávacích programů

Vyučování je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Žáci mají možnost výběru volitelných předmětů z jazykové a tělovýchovné oblasti. dále využívají nabídku zájmové činnosti školního klubu a účastní se v malém počtu některých vědomostních soutěží vyhlašovaných MŠMT. V některých soutěžích dosahují nadprůměrných výsledků.

Realizace vzdělávacího programu je v souladu se schválenými závaznými učebními dokumenty.

Týdenní časové dotace ve sledovaných předmětech korespondují s učebním plánem příslušného vzdělávacího programu. Vyučování respektuje platné osnovy.

Časové dotace sledovaných předmětů jsou v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu, vzdělávání probíhá v souladu s platnými osnovami.

Kontrolovaná vybraná pedagogická dokumentace je vedena většinou v souladu s platnou legislativou. Dílčí formální nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce. Třídní knihy obsahují převážně konkrétní údaje o probíraném učivu.

Kontrolovaná povinná pedagogická dokumentace i přes dílčí nedostatky průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Systém kontroly naplňování učebních plánů a dodržování osnov. plní funkci jen v omezené míře. Jednotliví pedagogové mají v tomto ohledu důvěru vedení školy. Záměrem vedení je vytvářet koncepci za aktivní účasti všech pracovníků a v úzké spolupráci se zřizovatelem, s rodiči. Při tvorbě koncepce vychází z nepřesné analýzy současného stavu. Příkladem je soustředění se na stálé zlepšování vybavenosti technikou, aniž by škola žákům poskytla všechny učebnice.

Systém kontroly je málo účinný.

Pedagogické záměry současného vedení jsou koncipovány dlouhodobě s ohledem na aktuální situaci školy.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika

Matematiku na 1. stupni vyučují třídní učitelky. Výuka byla sledována ve třídách, kde nepřítomné, plně odborně a pedagogicky způsobilé vyučující, byly zastoupeny pracovnicemi bez těchto způsobilostí (vychovatelkou školní družiny a hospodářkou). Na 2. stupni vzdělávání realizují dva pedagogové, z nichž jeden podmínky způsobilosti nesplňuje, další má plnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Úroveň vyučování matematiky na 1. stupni nelze hodnotit podle jednotlivých ukazatelů vzhledem k tomu, že pro značnou absenci vyučujících bylo ve třídách suplováno. Obě suplující nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. V rámci svých osobnostních dispozic se žáky pracovaly, v jednom případě s výraznou schopností podnítit zájem žáků o předmět. Matematiku na 2. stupni vyučují dva pedagogové. Kromě jedné učitelky s odpovídající kvalifikací také učitel, který podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nesplňuje. Kvalita výuky tím ale není dotčena. Oba vyučující se na výuku řádně připravovali. Stanovené výukové cíle ve sledovaných hodinách byly reálné, odpovídaly aktuálnímu stavu tříd a učebním osnovám. Dlouhodobé plánování pomocí tematických plánů respektuje vzdělávací program Obecná škola.

Úvodní motivace byla obvykle nahrazena informací o průběhu a cíli hodiny. Další se často prolínala celou vyučovací jednotkou, kdy žáci navazovali na své vědomosti a zkušenosti z praxe, někdy dovedli i určit účelnost probíhajícího vzdělávání. Vyučující využívali často zejména sebereflexe žáků, jejich vzájemného hodnocení a pozitivního hodnocení pochvalou, ojediněle i klasifikací. Četnost známek v žákovských knížkách odpovídá období školního roku. V závěru jednotlivých hodin pouze ojediněle chybělo shrnutí a celkové zhodnocení.

Frontální výuka byla kombinována s prací ve dvojicích, případně ve skupinách. Opakování a procvičování učiva bylo vhodně rozšiřováno o nové poznatky, poskytovalo oboustrannou zpětnou vazbu, často byla zřetelná práce s chybou. Vyučující využívaly různé metody práce: samostatné řešení úloh, řešení problémů, hledání alternativních možností. Při výkladu nového učiva vycházeli vyučující ze starších poznatků žáků, ti je dovedli nejen aplikovat, ale v případě

výpočtu složených zlomků sami postup vyvodili (včetně alternativního). Vhodně byla zařazována diskuse - k počtu řešení dané úlohy, k postupu při výpočtu potřeby podlahové krytiny v nepravidelné místnosti, atp. Atraktivní byla pro žáky skupinová práce, při které si dokázali rozdělit úkoly a pracovat jako dobře sehraný tým. Ve většině případů bylo respektováno individuální tempo při samostatné práci. Školní i domácí práce v sešitech mají v souhrnu standardní úroveň.

Téměř ve všech sledovaných hodinách panovala příznivá atmosféra navozená vstřícným a klidným vystupováním vyučujících. Komunikační dovednosti žáků pozitivně ovlivňovaly fundovaně vedené rozbory úloh, ti měli často možnost vhodně prezentovat své názory. Pouze zřídka kladli vyučující návodně položené otázky, které vybízely žáky k jednoslovným odpovědím.

Žáci využívali učebnice, někdy sbírky úloh, event. pracovali podle nakopírovaných zadání. Dle charakteru učiva používali rýsovací potřeby, grafy funkcí sestrojovali na milimetrovém papíru. Ojediněle byly využívané další pomůcky, např. karty se zlomky. Zpětný projektor byl využit ojediněle, pouze při opakování početních operací s desetinnými čísly.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice jsou na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů fyzika, chemie, přírodověda, přírodopis, rodinná výchova a návazný předmět pěstitelská výchova

Přírodovědu, přírodopis a chemii vyučují pedagožky s požadovanou odborností, fyziku učí pedagog bez odborné a pedagogické způsobilosti. Absence způsobilostí se projevuje pouze v malé míře, a to v některých metodických postupech. Vyučující rodinné výchovy a navazujícího předmětu pěstitelská výchova mají odbornost pro výuku jiných předmětů. Vzhledem k nepřítomnosti některých vyučujících těchto předmětů nemohly být v suplovaných hodinách posouzeny všechny ukazatele výuky. Její kvalitu pozitivně ovlivňovala pedagogická zkušenost suplujících a schopnost komunikace se žáky. V případě pěstitelské výchovy i připravené podklady chybějící pedagožky.

Hospitace proběhly u všech přítomných pedagogů, kteří ve dnech inspekce vyučovali sledované předměty a ve třech suplovaných hodinách. Plánování jednotlivých vyučovacích celků i bezprostřední přípravu na hodinu pojímali všichni zodpovědně.

Upozornění na průběh a téma hodiny byl nejfrekventovanějším způsobem úvodní motivace. Ojediněle se objevila motivace formou problémových otázek nebo orientačního opakování zaměřeného k tématu hodiny. V průběhu výuky vycházeli někteří učitelé z předpokladu, že je žák dostatečně zaujat novostí tématu. Pozornost se dařilo udržet díky střídání forem práce, zařazování skupinové činnosti a užití vhodných pomůcek. Učitelé žáky adresně hodnotili, oceňovali jejich úspěchy a tím podporovali jejich aktivitu. Zhodnocení činnosti v závěru hodin bylo ale spíše výjimkou. K prověřování znalostí sloužilo společné ústní opakování nebo objektivně hodnocené písemné i ústní zkoušení, někdy žáci své výsledky kontrolovali i vzájemně. Vyučující hodnotili i práci skupin.

Četnost známek zapsaných v žákovských knížkách odpovídala v naukových předmětech období školního roku, svou skladbou postihovala ústní i písemné zkoušení i hodnocení laboratorních dovedností i aktivitu žáků. Zápisy hodnocení žákovské práce ve výchovných předmětech byly jen sporadické.

Dlouhodobé plánování výuky je většinou jen rámcové. Vyučující ale promýšlejí úpravy, dané např. zpožděním při absenci pedagoga. Podstatnější vliv na výuku měla její bezprostřední příprava, která byla vždy promyšlená. Vyučující vhodně střídali metody a formy práce, které

podpořily aktivní spolupráci žáků. Převažující frontální vyučování v některých hodinách účelně doplňovaly skupinová nebo samostatná práce. Uplatnily se názorně-demonstrační metody (demonstrační a žákovské pokusy) i odborná literatura. Při společném opakování i při výkladu učiva vycházeli učitelé ze znalostí žáků a vytvářeli jim podmínky pro objevování. Vedli je k tomu, aby sami tvořili závěry z pozorovaných jevů. Kladem byla i propojenost s poznatky běžného života a zdůrazňování souvislostí s učivem jiných předmětů.

Při suplovaných hodinách využívali učitelé hlavně zkušenosti žáků a v řízené diskusi nebo prostřednictvím skupinové práce je vedli k formulování správných názorů na řešení životních situací. Při praktických činnostech vykonávali žáci při práci ve skupinách činnosti, které zvyšovaly jejich dovedností v péči o rostliny.

Didaktická technika byla užita jen ojediněle. Žáci se často aktivně podíleli na tvorbě zápisů. V závěru hodin se někdy nepodařilo shrnout učivo. Domácí úkoly byly zadávány přiměřeně rozsahem i náročností. Zjištěným nedostatkem je absence vhodné učebnice fyziky v devátém ročníku a užití učebnic přírodopisu určených pro systémové probírání botaniky a zoologie, které neodpovídají výuce přírodopisu s ekologickým zaměřením. Ten je daný zvoleným vzdělávací program..

Ve sledovaném vyučování převažovala vždy velmi příznivá atmosféra, kterou pedagogové navozovali svým přístupem a vstřícným profesionálním přístupem k žákům. Verbální i neverbální komunikace byla na vysoké úrovni, stejně i komunikace mezi nimi a žáky a mezi žáky navzájem. Zejména v hodinách, kde byla užita práce ve skupinách nebo zařazeno problémové vyučování, se rozvíjely komunikační dovedností žáků..

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů fyzika, přírodověda, přírodopis, rodinná a pěstitelská výchova jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu hudební výchova

Hudební výchovu na 1. stupni zajišťují převážně učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výjimkou je pouze jedna, která uvedené způsobilosti nemá. Ta ale v průběhu inspekce chyběla a byla zastoupena vyučující s plno kvalifikací. Na 2. stupni vyučuje všechny třídy jeden učitel, který splňuje pouze podmínku pedagogické způsobilosti. Vyučující na 1. stupni využívaly v maximální míře svých osobnostních předpokladů všestranně rozvíjet hudebnost žáků (jedna z nich suplovala). Kvalitu vzdělávání na 2. stupni negativně ovlivňuje absence odborné způsobilosti pedagoga, který vyučuje předmět ve všech třídách, jeho malá schopnost podnítit zájem žáků o předmět i způsoby komunikace s nimi. Výukové cíle všech sledovaných hodin byly stanoveny v souladu s učebními osnovami, jejich realizace na 2. stupni ale neodpovídala aktuálnímu stavu tříd. Na povinnou výuku navazuje kroužek sborového zpěvu, který žáci z 1. i 2. stupně navštěvují v rámci školního klubu.

Při vyučování na 1. stupni byly zařazovány různé metody a formy oživující výuku, do které tak byli žáci zapojeni celou hodinu. Vědomé rozvíjení hudební představivosti, kdy žáci byli vedeni k citlivému vnímání i provozování hudby, bylo vhodně kombinováno se zpěvem, rytmickými, někdy i s pohybovými činnostmi. Všechny hudební projevy žáků odpovídaly kvalitnímu hudebnímu projevu vyučujících. Děti s úspěchem a zjevnou radostí užívaly nástroje orffovského instrumentáře, z dalších nástrojů zejména bicí, zvonkohry, vlastní flétny a housle. Atraktivní byla rytmická cvičení s kostkami nebo s využitím neobvyklých předmětů (např. víčka od lahví). Někteří mladší žáci se pokoušeli i o vlastní tvořivost, a to např. při pokusech o zhudebnění textu. Učitelky hrály na kytaru, případně na pianino. Struktura jednotlivých hodin na 2. stupni poskytovala žákům malý prostor pro rozvoj jejich hudebních aktivních činností. Opakování učiva dějin hudby a jeho rozšiřování o nové poznatky (výklad) byla věnována, bez

výraznější spolupráce se žáky, převážná část hodin. Vyučující zvolil spíše způsob vlastní seberealizace, některé žáky se mu nedařilo zaujmout ani při četbě vhodně zvolených úryvků z doplňující literatury. V jedné z hodin byla zařazena poslechová ukázka, při které část žáků plnila zadaný úkol – poznat hudební motiv. V závěrečných částech hodin měli žáci vždy možnost vlastního hudebního projevu – zpěvu, v jedné z hodin po déletrvajícím rozezpívání. Kvalita zpěvu odpovídala jejich individuálním a věkovým zvláštnostem, učitel je doprovázel na tahací harmoniku.

Na 1. stupni byli žáci průběžně motivováni díky atraktivitě obsahu a pestrosti nabídnutých činností. Přirozená schopnost většiny dětí využívat nabízených možností výuky byla v průběhu vyučování plně akceptována. Velmi působivé bylo např. zařazení krátké ukázky na videu, kterému předcházelo vyprávění o malém Mozartovi a rozpoznávání hudebních nástrojů podle zvuku. V případě jakýchkoli drobných nejasností jim vždy učivo vysvětlily. Průběžné hodnocení bylo pozitivní. Mělo různé formy - nejčastěji konkrétní verbální výroky nebo neverbální projevy vyučujících. Motivace žáků na 2. stupni byla v úvodu nahrazována krátkým seznámením s předpokládaným průběhem hodiny. Pokusy o průběžnou motivaci většinou nenacházely u žáků odezvu.

Pravidla komunikace mezi vyučujícími a žáky byla odlišná – od obecných a často málo zřetelných na 2. stupni až k zcela jasným a srozumitelným na 1. stupni, kde se jedné z vyučujících podařilo vytvořit vynikající atmosféru. Verbální i neverbální komunikace učitelek byla na příkladné úrovni, stejně jako spolupráce a komunikace mezi nimi a žáky navzájem. Výrazným rysem byla také vzájemná tolerance a evidentně pozitivní vztah žáků k vyučovanému předmětu.

Při vyučování používali všichni vyučující doplňující literaturu a obrazový materiál, na 1. stupni také učebnice a množství dalších pomůcek z nadstandardně vybavené kabinetní sbírky.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu hudební výchova jsou celkově průměrné.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Vedení školy zjišťuje výsledky vzdělávání a výchovy prostřednictvím testů KALIBRO a TIMSS K vlastní evaluaci využívá škola běžných forem prověřování znalostí. Dalším měřítkem jsou úspěchy žáků zejména v obvodních soutěžích, např. v olympiádě v českém jazyce ,v dějepisné olympiádě a v obvodní konverzační soutěži v anglickém jazyce. Z recitační soutěže Pražské vajíčko postoupil žák do celonárodní recitační soutěže.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou celkově velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Zřizovací listina je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě.
- **Dotazníkové šetření úkolu „Stav výuky fyziky v základních školách a ve středních školách“**

V průběhu inspekce bylo ve škole provedeno dotazníkové šetření úkolu „Stav výuky fyziky v základních školách a ve středních školách“ve prospěch výzkumného, jehož řešiteli jsou Západočeská univerzita v Plzni, fyzikálně pedagogická sekce Jednoty českých matematiků a fyziků a Česká školní inspekce. Akce proběhla v souladu s projektem výzkumu. Zúčastnili se jí učitelé fyziky a žáci jedné vybrané třídy.

Veškerá dokumentace použitá při šetření žáků byla předána cestou ústředí ČŠI k souhrnnému zpracování pro globální hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání. Učitelé, kteří se dobrovolně zapojili do výzkumu, mohli odeslat záznamové listy přímo zástupci fyzikálně

pedagogické sekce JČMF. Údaje, související s výzkumným šetřením, nebyly a nebudou použity k hodnocení školy, které se provádí v rámci inspekční činnosti.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina č. j. 475/ŠO/2001 ze dne 15. května 2001 vydaná ZMČ Praha 2 usnesením č. Ř/18/I
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. I-1087/99/00 vydané ŠÚ Praha 2 dne 18. října 1999 s účinností od 1. listopadu 1999
- Potvrzení ve funkce ředitele č. j. I-759/00-2000 vydané ŠÚ Praha 2 dne 28. června 2000
- Vybraná povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů: třídní knihy za školní rok 2002/2003, třídní výkazy, katalogové listy žáků, vysvědčení za první pololetí školního roku 2002/2003,učební plány v letech 1999 - 2002, rozvrh hodin atd.
- Personální dokumentace vybraných pedagogických zaměstnanců školy dle vyučovaných předmětů sledovaných inspekcí – kopie dokladů o jejich kvalifikaci
- Fakultativní dokumentace vedení školy a jednotlivých učitelů: záznamy z hospitací, tematické časové plány učiva, koncepce školy
- Fakultativní dokumentace výchovné poradkyně
- Statistický zahajovací výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole ke dni 30. září 2002
- Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy za školní rok 2001/2002

ZÁVĚR

Škola úspěšně realizuje zvolený vzdělávací program. Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou dlouhodobě stabilizované. Z hlediska věkové struktury je učitelský sbor vyvážený. Organizace a řízení školy jsou rutinní, se snahou o vytváření příznivých podmínek pro výchovu a vzdělávání. Dílčí nedostatky se týkají organizace vyučování a malého metodického vedení pedagogických pracovníků v oblasti moderních metod a forem práce.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy umožňují realizovat zvolený vzdělávací program, ale část učebnic je zastaralá a v některých předmětech a ročnících žáci učebnice nemají. Moderní pomůcky a didaktická technika jsou ve škole v nadprůměrném množství, ve sledovaném vyučování byly přiměřeně užívány.

Kvalita vyučování vycházela z osobnostních dispozic jednotlivých vyučujících. Vedle převažujícího frontálního vyučování se uplatnily i aktivizační a kooperativní metody výuky. Vhodná pozitivní motivace spolu s hodnocením se podílely na utváření příznivého ovzduší ve škole a na formování dobrých mezilidských vztahů. Škola zjišťuje výsledky vzdělávání hlavně externími evaluačními nástroji. Vzdělávání má velmi dobrou úroveň.

Z porovnání se závěry orientační inspekce v květnu 1999 je patrné, že škola dosahuje trvale velmi dobré kvality.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	**Titul, jméno a příjmení**	**Podpis**
Vedoucí týmu	RNDr. Jitka Loubová	J. Loubová v. r.
Člen týmu	Mgr. Věra Vítová	V. Vítová v. r.

V Praze dne 28.. února 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. března 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu Titul, jméno a příjmení	**Podpis**
Miroslav Galbavý	M. Galbavý v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň	**Širší slovní hodnocení**
Vynikající	*Zcela mimořádný, příkladný*
Velmi dobrý	*Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň*
Průměrný	*Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň*
Pouze vyhovující	*Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa*
Nevyhovující	*Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu*

Plní, je v souladu	*Dodržuje,čerpá účelně, efektivně*
Neplní, není v souladu	*Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně*

Nelze hodnotit	—
Nebylo hodnoceno	—

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy MHMP odbor školství	2003-03-28	014 0013/03-7200
Zřizovatel MČ Praha 2	2003-03-28	014 0014/03-7200
Rada školy	2003-03-28	014 0015/03-7200

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.